

מעבר ליד עין אלקטרונית בשבת – 1130

לקמן בעז"ה נדון על מעבר ליד "עין אלקטרונית" (דוגמא: מעלית, מחסום חניה) - בעצם המעבר ולא ביחס להפעלת מכשיר כלשהו. קודם לימוד האמור לקמן: **נסה להגדיר בעצמך** מה יכול להיות יסוד האיסור (סגירת מעגל חשמלי – לשיטות השונות, מוליד, בונה, עובדין דחול, מכה בפטיש), נורה שנדלקת/נכבת), השמעת קול). – עיין במעשה הבא: https://www.dirshu.co.il/430892-2/?srltid=AfmBOop0Kbtqj3cm4yK6rSQowYGsFjeV6ueTme_6NPeMF5tM-A-hEmdT

בעלות המנחה הרב אלגאזי שליט"א עמ' 61

... ישנם עיניים אלקטרוניות שתפקידם לקלוט כל אשר נכנס פנים הבית... בשבת מנותקים בעלי הבית שומרי השבת את העין ממערכת ההתראה והאזהרה המרכזית ובכל אופן העין ממשיכה לאותות ברשותה גוף הזז לעומתה השאלה הנשאלת היא האם יש צורך קודם השבת לכסות את אותם חיישנים שלא יוכלו להידלק בשבת אע"פ שאין בהם שום צורך פשוט תועלת בשבת וצ"ע שם לשבט הלוי ט"ט, חשב האפוד ח"ג פ"ג שדנו לגבי מעבר ברחוב לפני בית שיש בו חיישן שמדליק אור וכדו' ודימה לנידון שלפניו – חשוב ! - האם בהכרח דומה ?

קדושת השבת, סעיף י"ג הערה ט"ז

במצב זה כל הליכה סמוך לפתח הבית או בתוך הבית במקום שישנם גלאי פתח או נפח, גורמת להדלקת נורות בגלאים עצמם או בלוח הפיקוד – הבקרה. וכן גורמת למצב שכל המערכת פועלת מלבד צפצוף האזהרה והדלקת הזרקור. ואין נ"מ אם ניטרלו חלק מנורות הביקורת או לא ניטרלו אותן כלל, שהרי כל כיבוי במערכת זו הינו כיבוי נורות ומעגלים חשמליים שאין בהם כלל חוט להט... יש מהפוס' שכתבו שפעולה הנעשית ע"י עי"א חשיבא כגרמא בלבד. ראש וראשון להם הוא הגרלי"י הלפרין שליט"א... ושם חילק הוא בין סוגי העי"א.

שבגי (סוג א') מנגנון אלקטרוני – גלי (הפועל ע"י גלים אלקטרו – מגנטיים או גלי לחץ, והיינו שהאדם העובר בפתח גורם לשינוי תדירות הגלים העוברים תדיר באזור הדלת ועי"כ גורם לפעולת המכשיר), כתב הוא, שיש לייחס את הפעולה לאדם.... דהוי כמעשה בידים.

ואילו גבי (סוג ב') עי"א הפועלת ע"י מנגנון פוטו אלקטרי (היינו שמעבר האדם גורם להסתרת האור ממתקן העתיד לקולטו, וזה גורם לשינוי הזרם בקולט ולהפעלת המיתקן החשמלי) כתב הגרלי"י הלפרין שזו גרמא מותרת (מעש"ח שם). והסביר שקרן האור הינה למעשה מורכבת מגלים רבים של אור וזה מצב המתחדש בכל רגע, ולכן כשהאדם עובר הוא אינו עושה מעשה בקרני האור שכבר עברו אלא חוצץ את הקרינה העתידה לבוא ומונע ממנה מלפעול, כך שאין זה נחשב כמעשה כלל אלא כגרמא (מעליות בשבת עמ' קע"ט וק"צ, וכושב"ה שם). אמנם הסכים (בכושב"ה שם) שאין קרן האור נראית כגלים גלים אלא כקרן אור אחת נמשכת (ולכן כתב דעדיף להקרין קרני אור בפולסים נפרדים). ועוד כ' (במעש"ח שם) שזה מותר בפרט כשאנו מתכוון, ושרי בצורך גדול (וראה במכתבו לקמן בנספחים שזה – הפוטוצל – נחשב כגרמא שבמקומות מסוימים יש להקל). והיינו שאין זה נחשב כמעשה כי הוא רק מונע (מעליות בשבת עמ' ק"פ), ואפי' משום גרמא אין לאוסרה [שם עמ' ק"צ]. אמנם יש להעיר שלפחות למראית עין נראה שתוצאת פעולת העי"א הינה מיידית. וכבר נחלקו הפוס' אי חשיב גרמא כשהתוצאה נעשית אף מיד לאחר פעולת האדם, או דוקא לאחר זמן. ר' ע"כ למשל ביבי"א (ח"א סי' כ"א סקכ"א, וסי' ל"א סק"ח) ולקמן בסוף הערה כ'. ועוד כתבו כמה פוס' שדבר שנעשה באופן קבוע, אינו חשיב כגרמא. ר' בשו"ת אחיעזר (ח"ג סי' ס'), במנח"ש (ח"ב מהדו"ק עמ' פ' ד"ה "יודע"). ועי' בח"א עמ' ע"ו, וכדלקמן (בהערה כ"ז ענף 5), עי"ש שהגרלי"י שליט"א לא הסכים עם כך. וצ"ע אי יש לחלק בכלל זה בין גרמא רגילה לגרמא של מניעת המונע. ואכמ"ל.

ואילו גבי (סוג ג') עי"א הפועלת ע"י מנגנון אינפרא אדום דומם (המגלה את התקרבות האדם ע"י גילוי חום גופו, וכל עליה במקורות החום גורמת להפעלת המיתקן החשמלי), כתב הגרלי"י הלפרין שדינו חמור לפחות כמנגנון אלקטרוני גלי הנ"ל (מעש"ח שם) משום שזה מעשה חיובי מצד האדם (מעליות בשבת עמ' ק"פ). עכ"ל.

מאמר הרב משה קוטקס, אור ישראל עד שנה כ"ב גליון ב' עמ' קל"ג (שאלה שאל להגרש"ז באלול תשנ"ד)

הוראה זאת לא למעשה אלא רק להשלמת בירור הענין היה זה אודות אדם שהתארח בבית חברו לסעודת שבת ביום והבחין בעין אלקטרונית המיועדת כנגד גנבים (שכשעוזבים את הבית ומפעילים האזהרה כל העובר נגדם, הנורות נדלקות והאזהרה נדלקת וכשמערכת האזהרה אינה מופעלת אזי רק הנורות נדלקת ובד"כ בער"ש היה חברו מנטרל אותם ובער"ש זאת שכח לנטרל אותם) ונורה זאת של העין אלקטרונית עצמה לא משמשת לתאורה והיא קטנה ואורה חלש מאוד והשאלה היתה האם היה מותר לעבור נגד העין אלקטרונית או לא ?

[ואינני יודע איזה סוג של עין אלקטרונית מג' הסוגים הנ"ל היה מדובר וגם רבנו לא התענין בזה]. ורבנו הגרש"ז השיבני לאיסור ע"כ המעשה.

ומבואר דרבנו הגרש"ז אסר זאת למרות דכאן מדובר שלאדם המתארח ודאי לא אכפ"ל כיון שאינו אלא אורח ולא בעה"ב ועוד דכאמור לא היה מהנורה כמעט תאורה ובפרט שהיה זה ביום וגם שלא היה מצב של לכתחילה דלא ידע מנורות אלו ורק אחר שנכנס לבית הבחין בהם ולכאורה מצב זה מוגדר כ'לא אפשר' [בקדושת השבת' תשנ"ח ח"א עמ' קב כתב שאין בנורות אלו חוט להט וא"כ אין כאן איסור דאוי' של מבעיר אלא איסור של חיבור מעגל חשמלי שיש בו מלאכת בונה לדעת החזו"א (ועי' דעת הגרי"ש בנורות אלו) ויש לברר האם כן היתה המציאות כמה שנים קודם לכן בשנת תשנ"ד, וכן יש לידע אם רבנו הגרש"ז שאסר היה מודע לכך, כיון שאני לא הדגשתי זאת, כיון שלא ידעתי ע"ז].

חשוב - מה יכולה להיות סיבת האיסור ? האם אסר משום הנורה הנדלקת (כפי שעולה מדברי בעל המאמר) או מעצם הפעילות של הגלוי ?

ש"ת מעיין אומר (הגר"ע יוסף - הרב יהודה נק"י חלק ב' פרק ה' סימן ט"ז עמ' שי"ב)

שאלה מקום שיש אזעקה ובזמן שמשתמשים במקום מבטלים את האזעקה אך החיישנים שהם מנורות קטנות שדולקות וכבות כאשר אדם עובר נשארות מופעלות האם מותר להיות במקום כזה בשבת ? תשובה : לא ברור שדבר זה אסור ומ"מ לומר להם לכבות זאת. ואמרתי שמדובר בבית מלון שאומרים שקשה עליהם לעשות זאת ? וענה מו"ר נר"ו א"כ לא ילכו לשם.

ושם בהערה דן מתשובת הגר"ע להתיר המצלמות בעיר העתיקה (יבי"א ט לט) ובסיאר :

מ"מ נ"ל שרבינו סובר אע"פ שהדבר מותר במקום שאפשר למנוע זאת ברור שצריך למנוע זאת ואם בעל בית המלון יראה שלא באים בגלל זאת יעשה הכל לכיבוי הנורות המהבהבות מה שאין כן במדובר בתשובה ביביע אומר ששמים את המצלמות לצרכי בטחון דהיינו מניעת פיגועים וכדומה שבשעה שידועים שהכל מתועד נזהרים ולא עושים זאת ויש סיבה רצינית להשמתם וראה עוד לקמן סימן כ"א.

סימן יט : שאלה בניין רב קומות את האשפה זורקים לתעלה שבסופה יש מגרסה שכל חצי שעה טוחנת כל מה שיש שם ומעבירתו לביוב האם מותר לזרוק שם אשפה בשבת ? תשובה יחכו עד מוצאי שבת. (עיי"ש בהשוואה להתיר של הגר"ע להניח מרק מבושל על פלטה שתידלק כעבור זמן - והחילוק, ולהוסיף שיש מקומו בהם בפיר האשפה יש חיישנים וכדו' ולהעיר שמכון צמ מתיר כה"ג שבתשובה).

שם, סימן כא

שאלה ב"ס שנותנים את האולם שלהם להתפלל בשבתות וישנה שם אזעקה ומבטלים אותה ע"י שעון שבת אך דא עקא שהמנורות של האזעקה מהבהבות ולכן היו מכסים זאת מערב שבת ומסירים זאת במוצאי שבת ופעם אחת שכחו להסירם במוצאי שבת ונתגלה הדבר והיה מההנהלה צעקות שלא יתנו את המקום ושאלו במידה ולא יצליחו לכסותם ע"י גוי בשבת מה הדין ? תשובה מותר לעבור ואין בזה איסור היינו אפילו ללא כיסוי.

ושם בהערות נימוקי ההיתר - ויל"ע במה שונה מסימן ט"ז הנ"ל ?

ש"ת הרב הראשי תש"נ - תשנ"ג עמ' 174

כבוד הרב מרדכי אליהו. משפחתי אינה שומרת מצוות לפני שש שנים חזרתי בתשובה ומהאני מנהלת אורח חיים דתי באופן טבעי מתעוררות הרבה שאלות בהיי היום יום כיצד לנהל אורח חיים דתי מחד גיסא ומאידך גיסא לשמור על מצוות כיבוד הורים בביתנו מותקנת מערכת אזעקה לשמירה על הבית הפועלת על ידי עין אלקטרונית בכל פעם שמישהו עובר מול העין האלקטרונית מיד נדלקת בה מנורה ואחר כך היא נכבית אצין שאי אפשר לנטרל את מנגנון האזעקה כך שלא יפעל בשבת וגם בעת ניתוקו מזרם החשמל הוא ממשיך בפעילותו הרגילה בביתנו יש שתי עיניים שכאלו לכן אין באפשרותי להימצא בביתי בשבת ולא לעבור ליד העין האלקטרונית ולהפעילה שאלתי אל כבוד הרב מה עלי לעשות

אין לעבור בשבת מול עין אלקטרונית כאשר זו מופעלת יש להדביק פלסטר או כל דבר אחר על העין האלקטרונית מערב שבת כך שכשעוברים העין לא תדלק

הערה שם : אם אין אפשרות להשפיע על ההורים לעשות כן עליך להמנע מלהיות בבית זה בשבת ואם זה יגרום לחילול השם וצער גדול להורים במקרה זה מותר לך לחכות עד שמישהו אחר יעבור ואז תעברי יחד איתו.

ש"ת הרב הראשי (הרב אליהו זצ"ל) או"ח חלק ב' מהד' תש"פ - דרכי הוראה לרבנים - עמ' פרק כ"ז הערה ה' (התשובה לעיל) עם תוספת

(!)

[אמנם כאשר שכחת לכסות יש להקל במקום הצורך].

הערה יא שם

יא ונראה שיש להקל בזה מכמה טעמים :

א בפסיק רישיה דלא נחא ליה נחלקו הראשונים שכתבו התוס' שבת דף ק"ג ע"א ד"ה לא צריכא פי' בערוך ערך סבר דבפסיק רישיה דלא נחא ליה כגון דקעביד בארעא דחבריה וכגון באחר שאינו אוהבו והקוצץ בהרת בשעת מילה שאין לו הנאה - מותר לכתחילה, ואפילו איסור דרבנן ליכא וכו' דרבנן ליכא וכו' ואינו נראה וכו' והא דקאמר לא צריכא דעביד בארעא דחבריה היינו דלא מיחייב חטאת אבל איסורא איכא. וכתב השו"ע סי' ש"כ סעי' י"ח חבית שפקקו בפקק של פשתן לסתום נקב שבדפנה שמוציאין בו היין יש מי שמתיר אף על פי שאי אפשר שלא יסחוט והוא שלא יהא תחתיו כלי דכיון שאינו נהנה בסחיטה זו הוי פסיק רישא דלא נחא ליה ומותר וחלקו עליו ואמרו דאע"ג דלא נחא ליה כיון דפסיק רישא הוא אסור והעולם נוהגים היתר בדבר ויש ללמד עליהם זכות דכיון שהברזא ארוכה חוץ לנעורת ואין יד מגעת לנעורת מותר מידי דהוי אספוג שיש לו בית אחיזה ולפי שאין טענה זו חזקה ויש לגמגם בה טוב להנהיגם שלא יהא כלי תחת החבית בשעה שפוקקים הנקב". דהיינו לדינא לא ס"ל כשיטת הערוך מכל מקום יש לצרף את שיטת הערוך

ב ועוד יש לומר שאדם ההולך ברחוב אינו בכלל עושה מלאכה כיון שאינו מתכוון לכך כלל ראה לעיל בדברי הרב המגיד שהנה כתב הרמב"ם שבת פ"י הל' י"ז המפיס שחין בשבת כדי להרחיב פי המכה כדרך שהרופאין עושין שהן מתכוונין ברפואה להרחיב פי המכה הרי זה חייב משום מכה בפטיש שזו היא מלאכת הרופא ואם הפיסה להוציא ממנה הליחה שבה הרי זה מותר וביאר המגיד משנה בשם ספר הבתים: "יראה לי שאין זה מלאכה שא"צ לגופה, כי מלאכה שא"צ לגופה הוא עושה המלאכה בעצמה ובכוונה, אבל דברים אלו אין כוונתו למלאכה שכל כונתו הוא להוציא לחה ולהנצל כו' וכן נראה דעת הרמב"ם לגבי רמשים המזיקים עכ"ל וכן כתב בפרק י"ב ה"ב ומדברי רבינו שכתב שהכל תלוי בכונתו נראה שכל שאינו מתכוין אין ראוי לומר בו פסיק רישיה ולא ימות הוא וליחייב מפני שכשהוא מתכוין הוא עושה מלאכה וכשאינו מתכוין אין בו מלאכה כלל שהרי אינו רוצה לעשות ממנו כלל.

ג ועוד י"ל כיון דהוי מילתא דרבנן ואי אפשר להיזהר לא גזרו בכהאי גוונא כדאיתא בשו"ע סי' ש"כ סעי' י"ג דורס שלג ברגליו ואינו חושש כתב הט"ז ס"ק י' נראה דאע"ג דא"א שלא יהיה נימוח והוי פסיק רישיה מ"מ לא גזרו בזה כיון דאי אפשר להזהר מזה בימות החורף דכל הארץ היא כך מלאה כפור וגליל והמנעלים הם לחים ונימס השלג שם וכן כתב השו"ע סי' ש"כ סעי' י"ד הר"מ מרוטנבורג מתיר להטיל מי רגלים בשלג והרא"ש היה נזהר וכתב הט"ז ס"ק י"א ולפמ"ש בסמוך ודאי הוה הדריסה פסיק רישיה ואפי' הכי לא גזרו נמי בזה שא"א ליזהר כי כל הארץ מלאה שלג וכתב המשנ"ב ס"ק מ"א שע"י השתן ודאי נימוח ולא דמי לסעיף ט' דשרי ליתן שלג לתוך הכוס אף על פי שנימוח דהכא כיון דעביד מעשה גרע טפי ועיין בט"ז שפסק להקל וכן הא"ר כתב להקל אם לא שאפשר בלא טורח טוב ליזהר".

ו עוד כתב השו"ע (סימן שכ"ו סעיף ז') "הרוחץ בנהר, צריך שינגב גופו יפה כשעולה מהנהר מפני שלא ישארו המים עליו ויטלטלם ד' אמות בכרמלית לפי שהעולה מן הרחיצה יש רבוי מים על גופו אבל ההולך ברשות הרבים ומטר סוחף על ראשו ועל לבושו לא הקפידו בו" וכתב הט"ז (ס"ק ב'): "בית יוסף נתן טעם לפי שהם מועטים לא גזרו עליהם ואין מספיק דעינינו רואות שיש יותר ריבוי מים מן המטר על לבושי אדם ממה שיש על גופו כשעולה מן הרחיצה אלא נראה הטעם דבזה א"א להמנע ממנו שהאדם הולך ברשות הרבים ופתאום בא מטר עליו לא גזרו ביה רבנן ודומה לזה כתבתי בסי' ש"כ ס"ד בענין להשתין בשלג ואפי' הרא"ש דכתב שם להיות נזהר היינו שאפשר קצת להזהר אבל כאן א"א כלל להזהר" וראה במשנ"ב ס"ק כ"ג וכן ה"ה כאן שאין לו דרך אחרת והוי מילתא דרבנן יש לומר דמקום שאי אפשר להיזהר לא העמידו חכמים גזירתם.

ספר ועד הבית בהלכה (הרב אברהם דברמדיקר) פרק ו' שאלה ו עמ' רא:

חלק מהשכנים דורשים הקמת מתקן לניטרול המחסום בשבת כיון דכשהאדם עובר שם העין האלקטרונית גורמת להזזת אלקטרו מגנט שעשוי כדי שלא ירד המחסום כשאדם עובר. תשובהבכאם המעבר היחיד לבנין הוא דרך מעבר המחסום מוצדקת דרישה זו אולם יש לברר איזה מלאכה יש בכך כשהמחסום סגור דלכאורה אין בכך כלום...

הערה שם: אמנם העובר קוטע קרן אור ששולח העין האלקטרונית לעבר השני של המחסום ואז שומעים כעין קליק, וכל עוד לא יעבוד האדם ולא יתחדש הקרן למעבר השני לא תתאפשר פעולת הורדת המחסום, אולם כל זה שייך כשהמחסום מורם, ובמעבד האדם נמנע המחסום מלרדת ולכשיצא מהשטח יחודש גל הקרן לעבר השני ואז תתאפשר פעולת הורדת המחסום אבל כשהמחסום מורד לא נוצד שום פעולה בהפסקת הקרן אם כי יתכן שיש בזה הפסקת מוליך זרם מסוים או שגורם לתזוזה חשמלית מסויימת של קונטקטור שזו וחוזר למקומו בתוך המכשיר בעת שעברו את השטח אבל זה פס"ר דלא ניחא ליה ואף בניחא ליה צ"ע אי הוי מלאכה דאין כאן פעולה.

תשובות אביגדור הלוי - או"ח רנ"ג עמ' שכ"ד

מעבר ליד עין אלקטרונית בשבת. ו' במרחשון תשנ"ה. מחסום שמחוברת אליו עין אלקטרונית אבל המנגנון מנוטרל כלומר שמי שעובר במחסום אינו מפעיל מנגנון אבל בזמן המעבר נכבית מנורה קטנה האם מותר לעבור שם בשבת מטעם דהוי מתעסק וכן הוי פס"ר דלא ניחא ליה ? לא. אם הוא יודע אין זה מתעסק.

שאלת שאול או"ח לא

ובכניסה למקום החניה יש שער הנפתח באופן אוטומטי לבעלי המכוניות אשר ברשותם שלט רחוק... בשבת היות ואין להם צורך בסגירת השער... משאירים את השער פתוח אבל יש שם לכאורה מכשול כי יש שם טכניקה עובדת באופן שכאשר השער פתוח באופן אוטומטי הרי שעד אשר המכונית לא תעבור לגמרי דרך השאר הרי שיש שם עין אלקטרונית המפקחת שהשער לא ייסגר כך שיוצא בשבת אף שיש פתוח כל הזמן אבל הפעילות של העין האלקטרונית לא נפסקת יוצא שכאשר בני האדם עוברים דרך השער נוצרת שם פעילות של סגירת מעגל ונדלקים שם שני נורות קטנות המיועדות לבקר ולבדוק כי אכן השער אינו עומד להינעל אבל למעשה בשבת אין צורך בזה כי השר פתוח כל הזמן ממילא ולכן שאלתנו האם אלו שעוברים דרך השער גורמים לכך במלאכת בונה כי הם גורמים לסגירת מעגל זרם החשמל לכך שנדלקות שם שתי נורות

ודן שם מדין פס"ר דלא ניח"ל בדרכנן, האם הנורות הנ"ל יש בהם איסור תורה (שאינן מספיקות להגיע לדרגת גחלת של מתכת, בונה ע"פ שיטת החזו"א, הליכה לפי תומו (דין הרוק), ומסיק:

מ"מ כיון שגם כאן אינו אלא פס"ר דלא ניחא ליה אפשר לצרף הסברה שדרך הליכתו קיל יותר אבל אפשר שבדבר שמתוכנן כך גרע טפי ובפרט דבר של תמידיות יש להחמיר יותר וכמש"כ אאמו"ר ז"ל בסוסי ע"ז ע"כ נראה שיש להשתדל למצוא דרך שבמקום מסויים לא יפעול אותו העין האלקטרונית ויעברו שם בני ישראל תחת עין רואה של מעלה ויושפע עליהם ברכה והצלחה בכל עניניהם

הלכות שבת בשבת ג' עמ' רא הערה 53

מצלמות המופעלות ללא מסך רק הכל נקלט במחשב שנפתח לאחר השבת הורה הגר"ש אלישיב שליט"א דאין בזה חשש כלל דאין כאן כתיבה במסך ומשום הרשימה במחשב אין לחוש כיון שהרשימה במחשב אינה ניכרת כלל ונעשית מאליה ללא כונה וחשיבות לא שייך לדון ע"ז משום כותב אף מדרבנן ולכן מקומות שרוצים להפעיל מצלמות לשמירה מגנבים ומסתובבים שם אנשים בשבת הורה שיכולים להפעילם כשהמסך מכובה.

גליונות עומק הפס"ט, גליון סז/67 תשע"ו, עמ' 232 אוצר החכמה

יש עוד פתרון שלא יהא מסך ולדעת הגר"ש אלישיב זצ"ל כפי שכתב הג"ר משה מרדכי קרפ שליט"א בשמו הלכות שבת בשבת חלק ג' עמוד ר"א מה שהתמונות נאגרות במחשב אינו כלום אכן לדעת הגר"ש זצ"ל עצם אגירת התמונות במחשב יש בזה שם מלאכה.

מדוע אינו חושש לפעילות החשמלית לפי הדעות השונות ? ועיין קדושת השבת...

קדושת השבת א פרק סעיף י"ג עמ' ע"ה

כאשר לפני שבת ניתקו את הזרקור שבכניסה לבית ואת צפצוף האזעקה, אך בשבת ראו שטעו ולא ניתקו את דריכות הגלאים, כך שאם ילכו בבית בקרבת הגלאים או שיכנסו ויצאו ממנו תדלקנה נורות בגלאים או בלוח הפיקוד (ומדובר שכל הנורות הינן ללא חוט להט. אך אם הדבר יגרום להדלקת זרקור או נורה אחרת שיש בה חוט להט, ראה דינו לקמן בסעיף ט"ו). ישנן שתי אפשרויות לפתור את הבעיה: על ידי התקרבות לגלאים וכיסויים, או על ידי כיבוי כל המערכת על ידי המתג בלוח הפיקוד. לגבי שתי האפשרויות, יש מהפוסקים המתירים לעשות כן על ידי גוי, אך לא על ידי יהודי, ויש מעט מהפוסקים האוסרים אפילו על ידי גוי. ולגבי האפשרות הראשונה (של כיסוי הגלאים), יש מהפוסקים המתירים אף ליהודי להתקרב בשבת ולכסות את הגלאים שרוצים ללכת בקרבתם כדי לאפשר לאחר מכן מעבר חופשי בבית מבלי שהנורות תדלקנה ותכבנה בכל הליכה בקרבתן. ומותר להתקרב ולכסותן למרות שהדבר יגרום באותה הליכה להדלקת הנורות בגלאים או בלוח הבקרה.